

listopad/november 2018

Noviny z rodiny

131.

číslo členského bulletinu Ligy pár páru

Ohlédnutí za konferencí „50 let Humanae vitae“

Jitka Nováková

Kolem tří set účastníků z České a Slovenské republiky se sešlo předposlední říjnový víkend na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži na konferenci věnované 50. výročí vydání encykliky *Humanae vitae* sv. Pavla VI.

Sobotní den jsme zahájili mší svatou, kterou sloužil otec biskup Josef Nuzík. Dopolední blok přednášek byl zaměřen na dobu a okolnosti vzniku encykliky a na její poselství. Odpoledne jsme se společně s přednášejícími zamýšleli nad výzvami sv. Pavla VI. pro politiky, lékaře, zdravotníky, manželské páry i kněze. Měli jsme možnost uvědomit si, kolik

dobrého již bylo jako odpověď na tyto výzvy vykonáno, i to, že zůstávají velmi aktuální i v dnešní době a jsou adresovány také nám.

Velké poděkování patří otci biskupovi i všem přednášejícím, že věnovali svůj čas, ale také mnoha obětavým dobrovolníkům, kteří pomáhali na recepci, s přípravou sálu a dalších prostor, pomohli zajistit občerstvení, program pro děti, liturgickou hudbu a mnoho dalšího...

A jaký byl pohled účastníků?

„Vďaka za výbornú konferenciu - najmä za kvalitných prednášateľov a poklona moderátorovi za dodržiavanie časového plánu.“

„Děkujeme za skvělou práci „hlídačů“. Naše děti si to skvěle užily. Mají nové zážitky, kamarády a s velkou hrdostí nás provázely zahradami Kroměříže, které s dětmi navštívily dříve než s námi.“

„Děkuji moc za spojení podobně smýšlejících lidí, lékařů, kněží, odborníků. Poukázali jste na hlavní podstatu našeho setkání – nejen se vzdělávat, diskutovat a sdílet, ale hlavně následovat Boží záměr a respektovat řád Božího stvoření.“

„Děkujeme za odvahu a odhodlání uspořádat něco tak náročného avšak krásného a požehnaného... :-)“

Môžu neplánovane otehotnieť aj lektori PPR?

Mária Schindlerová

Môžu, prečo nie?

A je to vari dôkazom nespoľahlivosti prirodzených metód? Alebo je to dôvod, aby sme PPR odmietli? Alebo sa majú cítiť tí, ktorí PPR učia, a zrazu ich zastihne nečakané tehotenstvo, ako neschopní?

Aj ten, kto učí PPR, je človek. PPR nie sú tabletky, ktorých účinkov človek znáša, ale neovplyvní.

PPR je diametrálne odlišné od antikoncepcie – a to aj vtedy, ak človek používa PPR s úmyslom predísť tehotenstvu (teda s rovnakým úmyslom, ako užívateľ/používateľ akéhokoľvek antikoncepcioného spôsobu života).

Metódy PPR poskytujú orientáciu v našej spoločnej plodnosti.

Môže sa stať, že sa zorientujeme zle? Môže. Nie sme neomylní. Aj lektori PPR sa stále učia. To, že niečo podávame ďalej, neznamená, že sme 100 % majstri a všetko vieme. Môže sa stať, že ani my nemáme istotu vo vyhodnotení, aj my, lektori, sa niekedy môžeme potrápiť s tým, ako interpretovať vzniknutú situáciu.

A potom, aj my sme ľudia, ktorí zabúdajú, nie vždy si poctivo vedú záznamy. Stane sa, že sme si už príliš istí tým, že sa poznáme – a zrazu príde nečakaná situácia.

Môže sa stať, že sa síce zorientujeme správne, ale nebudeme sa podľa toho riadiť. To je už vec rozhodnutia, našej vôle.

A znovu: sme ľudia, robíme chyby. Možno sa niekedy dostatočne neovládame, možno v nás niekedy prevládne túžba nad racionálnym uvažovaním. Alebo svoje rozhodnutie predchádzať tehotenstvu v danej chvíli prehodnotíme.

Zo skúsenosti vlastnej i poradenskej viem, že metódy PPR sú spoľahlivé – nie absolútne – a že ich spoľahlivosť zvyšujeme/znižujeme my sami, že máme možnosť to ovplyvniť.

A práve to, že pri používaní PPR je vo veľkej miere rozhodujúci ľudský faktor – teda my sami – to je to, čoho sa mnohí boja. Iste, pri kondómoch, prerušovanom styku či tabletkách sa človek spoľahne na niečo iné.

Pri PPR sa musí spoľahnúť na seba a svojho manželského partnera.

Je to vec veľkej dôvery a odovzdanosti. Je to skutočne „vydať sa“ – nielen žena sa vydala „za muža“, ale aj mužovi. A muž sa vydáva žene.

Môžeme si stokrát klásť otázku, či je to tak dobré a prečo to nemáme akosi ľahšie, prečo napríklad Boh nezariadil, aby nám blikla červená alebo zelená a my by sme s istotou vedeli, v akom období sme.

Skúsenosť ukazuje, že Boh to zariadil dobre. Učí nás aj vďaka tomuto usporiadaniu vzájomnej dôvere, komunikácii, láske, odovzdanosti.

Ak teda budete počuť, že aj lektorka PPR otehotnela neplánovane, neznamená to, že „to nevie“, ani to neznamená, že „PPR nefunguje“, ba neznamená to ani to, že „je nezodpovedná“.

Áno, lektori PPR sú viac na očiach. Ale aj my, lektori, sme ľudia. Nestojíme pred druhými, ktorých učíme PPR, ako vzory alebo prototypy ideálnych manželov.

Aj my bojujeme, aj my padáme, aj my sa snažíme. A to, že stále sme a naše rady sa rozširujú, je znakom, že veríme. Veríme Bohu, že to takto múdro zariadil. Veríme, že nás volá zdieľať sa. Že naša služba má zmysel, aj keď nie je vždy pochopená.

Ďakujeme všetkým, ktorí ste na tejto ceste s nami!

Pozn.: nie, aktuálne nie som neplánovane tehotná, ani na nikoho konkrétne nemyslím :-)

Rozhovor s biskupom Josefem Nuzíkem

Pochádzate z 11 sourozenců, jak vnímalo okolí tak velkou rodinu?

Čím jsem starší, tím jsem vděčnější, že pocházím z tak velké rodiny. Okolí nás ale spíš vnímalo jako rodinu, která vybočuje z toho, co je obvyklé. Na základní škole jsme kvůli tomu zažívali dost poznámek, posměch a byli jsme středem pozornosti.

Jak se s odstupem času a s vlastní zkušeností díváte Vy na velké rodiny?

Na početné rodiny se dívám s velkou úctou, protože vím, že v dnešní době je rodina s hodně dětmi vnímána jako něco exotického. Maminka,

kteřá přijde ke svému gynekologovi a řekne, že čeká třetí nebo čtvrté dítě, je divná. A proto si moc vážím manželů, kteří mají představu o velikosti rodiny, a přesto přijmou i „neplánované děti“, kteří věří, že jim děti posílá Bůh a že i počet dětí souvisí s Božím plánem pro jejich manželství. Také se snažím takové rodiny podporovat, protože vím, že i moji rodiče byli vděční za to, když k nim měl náš pan farář, který nás všechny pokřtil, úctu, za to, že se rozhodli pro tak velkou rodinu.

Pro Vaše rodiče to jistě nebylo jednoduché rozhodnutí ...

Rodiče šli do života s tím, že chtějí mít velkou rodinu a budou se snažit dětem předat víru a to, aby se uměli postavit k práci. Domnívám se, že tento svůj úkol přes všechny obtíže naplnili. V té době nebyly moc známé metody přirozeného plánování rodičovství, ale moji rodiče, jak jsem se později dozvěděl, chtěli žít správně svoji sexualitu, a tak používali už známou symptotermální metodu. Tuto metodu i pohled na plánování rodičovství se pak snažili předat

svým dětem. V tomto ohledu byli moji rodiče pokrokoví. Tatínek vzpomínal, jak se na vojenském cvičení záložníků setkal s jedním inženýrem a ptal se ho, jako zemědělec, který byl ovšem ovlivněn vírou, jestli ví něco o Billingsově metodě. A moc ho překvapilo, že onen inženýr, vzdělaný člověk, o této metodě vůbec neslyšel.

V dnešní době se stále méně manželů rozhoduje pro velké rodiny, čím to podle Vás je?

Lidé si to na prvním místě obhajují ekonomicky. Jednou mi řekl jeden tatínek: „Nepočítám s tím, že bych měl větší rodinu, protože jak pak zdůvodním svým dětem, že nemám na to, abych jim zaplatil třeba studium na vysoké škole nebo v zahraničí?“ S odstupem času se mi právě tento muž svěřil, že má problémy s nejstarší dcerou, do které vkládal velké naděje, že zápasí se sebepoškozováním, a najednou se mu ty velké plány, které do ní vkládal, bortí. Myslím si, že je to spíše otázka toho, jestli je manželský pár schopen a ochoten přinášet oběti. To jsem viděl na vlastních rodičích, že naše velká rodina vyrůstala z mnoha každodenních obětí. A jistě i díky tomu jsme vlastně dostali do života to nejcennější – smysl obětovat se pro druhého a také jakousi skromnost.

Říká se, že rodina je základ společnosti, jak to vnímáte Vy?

Můžu říci, že já sám jsem dostal v rodině ten největší základ. K tomuto základu mi potom přidala něco střední škola, pak vysoká škola. Jistě také práce a škola života – tedy místa a lidi, které mně dobrý Bůh posílal do cesty. Ale rodina je prostě základ.

Jako vicerektor semináře jste byl v každodenním kontaktu s kandidáty na kněžství. Jak jsou budoucí kněží formováni v oblasti sexuality, rodiny či nauky církve v této oblasti?

Příprava probíhá na teologické fakultě ve dvou oborech – prvním oborem je morální teologie. Zde se kandidát seznámí s celou naukou církve, tedy i s tou, týkající se manželství a rodiny. Druhým oborem je tzv. pastorační teologie, kde se kandidáti dozvídají, jak tyto normy vydané církví aplikovat v životě, jak např. doprovázet manžele. Pak bych k tomu přidal ještě třetí část, která už neprobíhá v semináři, a to je praxe. V semináři se student nesetká s tím, aby zpovídal manžele, aby se setkával při nějakých rozhovorech, aby přicházel do rodiny. Toto všechno začíná až v okamžiku, kdy se kandidát stane knězem a začne působit ve farnosti. Tam nastupuje to, co jsem i já prakticoval jako začínající kněz, když jsem se dotazoval zkušenějšího spolubratra nebo na kněžských setkáních: „Měl jsem nedávno takový případ ...“ nebo „Setkal jsem se v poslední době s touto situací..., řešil jsem to správně?“ Takže formace je vlastně takový celoživotní proces.

Setkáváte se s tím, že by Vám lidé otevírali témata o rodině nebo sexualitě?

Od přirozenosti je dané, že někdo, ať muž či žena, otevře všechny komnaty svého života a někdo zůstane jen v předsíni nebo obývacím pokoji. Vnímám jako problém, že se rodiny často neotvírají v tom, co by potřebovaly. Každý na

to nemá, častěji jsem se ale setkal s tím, že s problémy, které se týkají plánování rodičovství nebo intimního života se svěřují spíše ženy. Cítí zodpovědnost a přemýšlejí, zda je vše v souladu s tím, co poznaly jako mladé dívky nebo třeba při přípravě na manželství, jestli je to opravdu správně podle učení církve.

A když se dozví, že to správně není?

Cesta intimního života v souladu s učením církve vyžaduje určitý čas, manželé k ní musí dorůst, a to vyžaduje otevřenost od kněží i nás biskupů. A když celý pár přijme učení církve jako svou cestu, pak do toho všeho vstupuje Bůh a rodí se z toho to, co nese manželům radost.

Předpokládáme, že se tato témata hlavně řeší ve zpovědi, je tomu tak?

Máte pravdu. U člověka, který se snaží o prohloubení svého duchovního života, platí obecná zásada, že se má v pochybnostech ptát. A takto vzniká otevírání těch témat, že se někdo z manželů dotazuje. Je to o budování důvěry, taková oblast se zpravidla neotvírá při prvním svátostném setkání ve zpovědi, ale až postupně, když penitent pocituje ze strany kněze porozumění.

Setkají se lidé s naukou církve v oblasti rodiny i jinde než ve zpovědnici? Vnímáme to spíše jako tabu téma.

Na přijetí nauky církve v oblasti života v manželství a rodiny se církev snaží klást důraz při přípravě na manželství. Snoubenci jsou s touto naukou seznamováni podle stupně víry a otevřenosti. V naší diecézi je součástí přípravy i přednáška zaměřená na přirozené plánování rodičovství. Naše rodinné centrum na Arcibiskupství olomouckém také nabízí přímo kurzy přirozeného plánování rodičovství, a to 2x za rok. A je pravda to, co říkáte, že ne každý kněz je stejně otevřen těmto tématům nebo se v nich necítí tak doma, aby je dokázal přednést nebo prezentovat.

Myslíme si, že nauka církve, tak jak je předkládána v Humanae vitae, není ani mnohými kněžími přijata. Je toto také důvodem, proč se tato témata neotevírají např. v promluvách?

Vnímám to tak, že ztotožnění kněží s naukou církve vyžaduje opravdu nasazení a odvalu, a sladění kněží a nauky církve není, bohužel, hned úplné. Je to někdy takový postupný růst, kdy jsou tato témata probírána na různých konferencích, v rámci kněžských dnů nebo o nich mluví biskup. Víím, že jednou byl v naší diecézi Kněžský den na téma, co od nás manželé žádají, co chtějí slyšet. Tento den připravovali právě manželé a bylo to pak velmi požehnané v tom, že si spolubratři uvědomili, že manželé od nich v otázkách nauky církve něco očekávají. Dá se říci, že kněz mnohdy stojí před dilematem, jak jednat, aby svým přístupem něco nepokazil. Jako zpovědník jsem zažil situaci, kdy ke mně přišel člověk ke zpovědi po více než deseti letech. A tak jsem se ho ptal, jestli mu něco bránilo v přístupu ke zpovědi? Odpověděl, že se ho jednou kněz u zpovědi zeptal, jak to má v manželském intimním životě a on se zarazil a ke zpovědi přestal chodit. I kněz, který je pro nauku nadšený, bere ji

za svou a doporučuje ji, někdy zjišťuje, že lidé volí méně obtížnou cestu, než je cesta víry.

Jste předsedou Rady České biskupské konference pro rodinu, můžete nám osvětlit, co má rada na starosti?

Rada pro rodinu vznikla, neboť vyvstala potřeba instituce, která by řešila otázky rodiny přesahující rámec diecézí. Součástí Rady pro rodinu je Národní centrum pro rodinu, které sleduje např. legislativu – jaký dopad mají připravované civilní zákony na život rodiny. Mezi další členy patří zástupci diecézních center pro rodinu, člen z akademického prostředí, hnutí pro život a jednorázoví hosté. Je to pořád v procesu růstu a zrání, ale cílem je napomáhat vytváření prostředí v církvi i ve společnosti tak, aby se dělaly kroky na podporu rodiny.

Toto prostředí je hodně závislé na politické vůli. Může Rada pro rodinu působit nějak na politiky?

Právě to dělá již zmíněné Národní centrum pro rodinu. Lidé z tohoto centra se snaží vystupovat v poslaneckých klubech, jednájí s některými zástupci politických stran, snaží se ovlivňovat vytváření rodinné politiky stran i krajů. Snaží se být slyšitelným hlasem a napomáhat k stmelování a zefektivňování různých aktivit zacílených na rodinu, a to i ve vztahu k církvi. Je to práce nesmírně náročná a složitá, ale postupně z ní vyrůstají drobné plody.

Encyklika Humanae Vitae reagovala na otázku regulace plodnosti, dnes máme ale i opačný problém – neplodnost a její řešení. Reaguje církev i na tyto problémy doby?

V nauce církve, kterou poznávají studenti teologie, je tato oblast z morálního hlediska dobře předkládána a definována, takže je i více šířena kněžími. Manželé se však s těmito problémy často vůbec neshodují. Někdy, když dokážou o těchto intimních otázkách mluvit, přijmou učení církve, jindy to řeší sami asistovaným umělým oplodněním. Kněz může manžele doprovázet a povzbuzovat je, aby přijali neplodnost jako svoji cestu k Bohu a také mu ji odevzdali. A může se stát, a byl jsem toho už vícekrát svědkem, že se třeba po 10 letech manželství změní atmosféra a biologické možnosti a dlouho očekávané dítě se narodí přirozenou cestou.

Jak vnímáte své biskupské poslání?

Podobně jako kněz - pomáhat věřícím na cestě životem k Bohu. Spolubratři biskupové mě nasměrovali na otázku rodin, která je mi blízká. Snažím se rodiny podporovat tak, jak jsem to dělal ve farnostech, kde jsem působil. Současně chci ve své službě biskupa naplňovat své heslo: Hlásat radostnou zvěst. Myslím, že rodiny dnes prožívají věci, které je zneklidňují, zatěžují a jsou pro ně stresující. A Boží slovo jim dává sílu, přináší jiný pohled a pozvedá je.

Máme na Vás poslední otázku. Kde, otče biskupe, čerpáte sílu, a jak odpočíváte?

To pořád ještě ladím. Vnímám, že bych měl více odpočívat, čerpat z dobrých pramenů a také se více modlit, ale stále se ještě učím rozdělovat svůj čas v týdnu do těchto jednotlivých potřeb. Snažím se, aby to bylo vyvážené. Duchovní sílu čerpám v modlitbě, před svatostánkem nebo při četbě dobré knihy. Ruku v ruce s tím ale jde i to, že člověk musí být odpočinutý, vyspaný. A také je potřeba pohyb, který je pro mě takovou relaxací.

Za rozhovor děkují Josef a Magda Sittovi.

Rozhovor s europoslankyní MUDr. Annou Záborskou

Můžete nám prozradit něco o rodině, ze které pocházíte?

Žila jsem v široké rodině, s rodiči a třemi sourozenci a také s prarodiči, i s bratranci a sestřenicemi. Ve městě, kde jsme bydleli, jsme se potkávali i s širší rodinou, s tetami a strýci. Rodina žila společně a navštěvovali jsme se. Jednoznačně mohu říci, že moje rodina byla a je můj život.

Kdo byl Vaším vzorem?

V naší rodině mi byli vzorem moji rodiče. Totiž, roky mého raného dětství nebyly vůbec jednoduché. Náš otec byl lékař, který byl uvězněn jako politický vězeň v 50. letech. Byl odsouzen na 12 let, z toho tam 7 let také strávil.

Toto období pro Vás a Vaše rodiče jistě nebylo jednoduché.

Nebylo. Naše maminka se nám velmi obětavě a s velkou láskou snažila připravit šťastné dětství. Nechtěla, abychom my, děti, měly na dětství špatné vzpomínky. Věděly jsme, že je náš otec ve vězení, že žijeme bez něho, ale každý den jsme o něm mluvily. Pro maminku to byla velká zátěž, nikdy jsem ji ale neviděla plakat. Jsem však přesvědčena, že určitě plakala. Chránila nás před situací, se kterou bychom si jako děti nevěděly rady.

Maminka Vás ovlivnila svojí obětavostí pro rodinu. Jak Vás ovlivnil Váš otec?

Otec byl lékařem, a to ovlivnilo nejen mě, ale také všechny mé sourozence – všichni jsme vystudovali medicínu. Byl zodpovědný, milující, ale i laskavě přísný.

Jste tedy vystudovaná lékařka. Jak jste se dostala k politice?

Můj otec se v období pádu komunismu začal angažovat v politice. Byl to pro něho závazek ve svědomí, nezanedbat něco, co můžeme udělat pro společnost. Člověk, když má pocit, že může něco veřejnosti dát, tak by to měl udělat.

Myslím, že kvůli tomu jsem, stejně jako otec, vstoupila do politiky.

Po vstupu na politickou scénu jste musela opustit medicínu?

Po studiu jsem pracovala jako krční lékařka se specializací na děti. Před rokem 1989 jsem si nedokázala představit, že tohoto povolání zanechám. Když jsem byla jen ve slovenské politice, tak jsem ještě nějaký kontakt s medicínou měla. Medicínu jsem definitivně zanechala až v roce 2004, kdy jsem se stala poslankyní Evropského parlamentu, protože tehdy už nebylo možné se věnovat dohromady politice i medicíně.

Má něco společného politika a medicína?

Politik a lékař mají hodně společného. Možná i proto je v politice hodně lékařů. Politik i lékař totiž řeší problémy, které lidé mají. Lidé se na ně obrací s tím, co je trápí, co je bolí a co by potřebovali vyřešit. Lékař i politik by také měl více naslouchat než hovořit, aby získal co nejvíce informací, jak lidem pomoci.

V úvodu našeho rozhovoru jste řekla, že je rodina Váš život. Téma-tu rodiny se věnujete i na půdě Evropského parlamentu. Jste jediná, která prosazuje „prorodinnou“ politiku?

Chvála Bohu, v Evropském parlamentu sama nejsem. Když porovnám předchozí tři volební období, tak nás ale ubývá. Aktuálně nás není moc, ale dokážeme se sjednotit, což je důležité při různých hlasováních, při plenárních zasedáních, kde je nás 750 poslanců. Tady se snažím najít koalici nejen v politické skupině křesťanských demokratů, za kterou vystupuji, ale také nalevo a napravo. I tam jsou totiž lidé, kteří jsou přesvědčeni, že je třeba chránit život a rodinu.

Jak je možné, že poslanců podporujících rodinu ubývá?

Poslanců tam není méně proto, že by jich bylo málo ve společenském životě, ale proto, že jim málo lidí odevzdá hlas. Když vezmeme volby do Evropského parlamentu, tak moje politická strana měla v těchto volbách kolem 100 tisíc hlasů, já měla 45 tisíc. Myslím ale, že je na Slovensku mnohem více lidí, kteří by mohli dát hlas politikům, kteří chrání křesťanské hodnoty. Volební účast do Evropského parlamentu je bohužel obecně nízká. Kdyby se křesťané zmobilizovali, tak volby můžou skončit mnohem odlišněji, než jak skončí.

Takže apelujete na volební účast křesťanů?

Nejen děláním zla je hřích, ale i neděláním dobra je hřích. Myslím, že neúčast ve volbách je zanedbání dobra.

Podle čeho by se měl volič řídit?

Politika je postavena na hodnotách. Není přímo o ochraně života, o ochraně rodiny, o solidaritě, o svobodě – ale o hodnotách. Tedy politik se řídí určitými hodnotami, na nichž staví politiku sociálních věcí, zdravotnictví, životního prostředí, kultury, a nakonec možná i sportu. V politice nemusíme hovořit o těchto hodnotách, stačí, když se voliči podívají, jak se politik staví k jednotlivým politikám. Voliči pak, podle toho, jak toto téma prezentujeme, jak o něm mluvíme, můžou poznat, na jakých hodnotách naše politika stojí.

Součástí Vašeho programu je ocenění práce matek. Jak si toto ocenění představujete?

Jsem přesvědčená, že ohodnocení práce matek není jen o rodičovském příspěvku, příspěvku na mateřské dovolené a už vůbec ne o přídavcích na dítě. Matka dává rodině lásku, vstává v noci, má trpělivost, pohladí, utře slzy. Za toto ji společnost platit nemusí, to dělá přirozeně, stejně jako otec. Matka ale dělá okolo 15 profesí – od žehlení, vaření, řízení auta, pečování o nemocné dítě, řízení domácnosti a další – a za to by ji společnost měla ocenit.

Uvedu příklad – jedna irská pojišťovací společnost chtěla, aby se rodiny pojistily pro případ, že by v rodině matka onemocněla a zemřela. Vyčíslili tedy, kolik by otec dětí musel zaplatit za všechny služby, které dělala ona matka. Vyšlo jim to na 1700 euro za měsíc. Rodičovský příspěvek je na Slovensku 280 euro, a to je tedy obrovský rozdíl. Když tedy matku neoceníme a matka přesto zůstane doma, protože vidí ve starosti o děti smysl, tak je rodina, která má 2,3,4 a více dětí odsouzena žít často v chudobě.

Při současné situaci, kdy se děti nerodí a kdy zde máme demografickou krizi a za chvíli budeme mít krizi sociálního systému, protože bude málo pracovních lidí, by měla společnost ohodnotit to, že některé rodiny děti mít chtějí. Chtějí se o děti starat a chtějí z nich vychovat zodpovědné lidi.

Podarilo se Vám v tomto tématu v Evropském parlamentu něco prosadit?

Hovoříme o souladu rodinného a pracovního života. Podarilo se mi dosáhnout toho, že se v některých zprávách uvádí, že by se do výše důchodu měl počítat čas, který se matka starala o děti a také, že by se do důchodu měl dostat příspěvek za to, že děti měla. Evropský parlament to ale přímo nařídit nemůže, protože rodinná politika je záležitostí členských států. My můžeme pouze posílit solidaritu, posílit rodinu – můžeme o tom hovořit tak, aby se změnilo smýšlení.

Mimo práci v Evropském parlamentu se angažujete v různých organizacích zaměřených převážně na rodinu. Jak vše zvládáte skloubit s vlastní rodinou?

Někdy to zvládám velmi těžko. Občas si hlavně vnoučata stěžují, že je zanedbávám. Byla by ráda, když bych byla více doma. Snažím se ale vše skloubit, mám všude spolupracovníky, kolegy nebo kamarády, kteří mi pomáhají, takže nic nedělám sama. Navenek se zdá, že jsem za různými aktivitami nebo že se na nich významnou měrou podílím, ale bez těch lidí, kteří jsou kolem by to skloubit určitě vůbec nešlo.

Zde v Kroměříži je s Vámi i Váš manžel. Je Vám velkou oporou?

Poté, co jsem byla šest let ve Slovenském parlamentu a měla jsem jít po zvolení do evropského, mi manžel večer řekl, že buď on nebo Evropský parlament. Tak jsem ho nechala vyspat a ráno na tom už tak moc netrval. Když se to dá, tak mi pomůže. Důležité je to, že má pochopení, že to vše není sférou konfliktu.

Nakonec se Vás chceme zeptat, jak odpočíváte, když na to máte čas?

Teď jsem si oddychla možná dvě hodinky ve Fatimě, protože v rámci konference, na které jsem byla v Lisabonu, jsme tam byli pozvaní. A to mi dodalo zase sil.

Jinak odpočívám v rodině. Sama na dovolenou nejezdím. Když na nějakou dovolenou jedu, pak jedu s rodinou a jsme všichni spolu. Myslím, že život je krátký a když už je člověk v mém věku, tak si uvědomí, že toho času není tolik, abych ho trávila sama. Mám ale tajný sen, jít někdy do hor a tam pít jen vodu a jíst suchý chléb a spát. Ale zatím je to jen sen.

Za rozhovor děkují Josef a Magda Sittovi.

[Pozn. vydavatele: Manželům Sittovům děkujeme za přepis nahrávky rozhovoru. Výška rodičovského příspěvku na Slovensku je v současnosti 214,70 € (cca. 5.580 Kč), částka 280 € (cca. 7.280 Kč) zahrnuje i přídatky na tři děti.]

Stručná zpráva uprostřed války!

Ephraim a Teresia Lukongovi

8.9.2018. Nebyli jsme schopni s Vámi komunikovat, naši milí přátelé, kteří jste nám pomohli rekonstruovat náš dům. Žijeme ve velké nejistotě kvůli válce mezi separatistými vojáky (Amba boys) a vládními vojáky. Mrtvoly členů těchto dvou skupin a také nevinných civilistů se denně sbírají ve vesnicích a městech anglicky mluvící části země. Každý den nikdo neví, co se bude dít dál. V zemi začala škola, ale v těch dvou anglicky mluvících oblastech ne tak docela. Někdo, kdo je sám skrytý, rozmýšlívá zášť separatistů. Současná vláda podezírá Kameruňany v diaspoře. Každý čtvrtek jsou ve všech kostelech naší diecéze slouženy mše svaté a organizovány zvláštní adorace. Všechno je v Božích rukách, a jednoho dne uděláme tomuto sociopolitickému tlaku konec.

Ještě není všechno ztraceno! *Humanae vitae* je živá uprostřed války. Jak jsme Vám psali ohledně školení instruktorů PPR v diecézi Mamfe (jedné z diecézí v anglicky mluvící oblasti země). Uspěšně se kvalifikovalo 15 párů a 15. července tohoto roku je diecézní biskup slovnostně pověřil v plné katedrále. Byla to pro nás nádherná událost vidět těch patnáct párů slavnostně skládat před biskupem slib a přijímat pověření k apoštolátu vyučování PPR v 15 z 18 farností diecéze. Jaká vzácná událost! Biskup nám poděkoval za skvělou práci v jeho diecézi, kde jsme založili centrum rodinného života, vyškolili jsme jeho pracovníky a 15 manželských párů na instruktory PPR. Žádá nás, abychom pokračovali ve školení instruktorů, protože je to pro něj prioritou v apoštolátu pro rodinu. Je odborníkem na kanonické právo (má PhD v této disciplíně) a připojil se k nám přednáškou o základech kanonického práva v oblasti manželství. Velmi nás motivoval. Na úspěchu celé této akce má zásluhu také finanční pomoc z LPP České republiky a CCL USA. Moc děkujeme Vaší organizaci, která nám pomohla zajistit živobytí během let bez duchodového zabezpečení.

Faktem je, že jsme mohli pokračovat v práci pět let (Ephraim) a tři roky (Tereza) bez jediného franku důchodu. Vaše oběť a oběti některých přátel a některých z našich dětí nám denně pomáhají s úsměvem konat Boží vůli. Jste nám všichni Božími dary. My budujeme PPR mezi manželskými páry a ony žijí svou manželskou intimitu podle Božího zákona. V tom je zázrak *Humanae vitae*, jak vede páry k tomu, aby žily a obracely jiné vyučováním i příkladem života a lásky.

Další dobrou zprávou je, že náš kněz 23. července požehnal náš rekonstruovaný dům a my jsme se do něj ten stejný den nastěhovali. To byl nejkrásnější zážitek pro nás a některé naše děti a vnoučata, kteří s námi bydlí. Jsme na počátku svých šedesátých let jako v ráji – při dobrém zdraví a v pohodlném domě od vás a vašich přátel. Jak vám máme poděkovat! Dobrý spánek v bezpečném domě od milujících laskavých přátel, to je záruka dalších plodných let.

18. 10. 2018. Děkuji za Vaši odpověď z 15. října. Afričané trpí nezralostí v sociálním učení Římsko-katolické církve. Církev u nás má vznešené principy, ale praktická pomoc pro laiky chybí. Kostely jsou plné, ale víra není ještě silná ani u hierarchie. Jsme tělo ve stavu novorozence s hlasitými vůdci. Afrika se potřebuje víc modlit za své vůdce, aby si více uvědomovali potřebu evangelizace. Státní úředníci např. nemají problém s důchodovým zabezpečením, jaký mají církevní pracovníci.

Ephraim je pozvaný na Mauritius na konferenci Africké Federace pro Život jako školitel PPR. Výdaje jsou plně hrazeny. (To je také díky Vaší trvalé podpoře naší organizace. Pán Vám to zaplatí.) Kongres má téma „Od *Humanae vitae* k *Amoris letitia* – evangelizace lidské lásky.“

Kongres probíhá od 10. do 16. listopadu 2018. Modlete se za jeho úspěch. Prozatím jsme živi a relativně v bezpečí.

Hľa, príde, meškať nebude

Simona a Jozef Predáčovci

*Pripravme sa na príchod najvyššieho Kráľa,
aby sme mu s čistým srdcom a dôstojne kráčali v ústrety;
hľa, príde, meškať nebude.*

(antifóna z 1. adventnej nedele)

Milí členovia ligovej rodiny na Slovensku aj v Česku, veľkí aj malí, mladší aj skôr narodení, sympatizanti LPP, čitatelia nášho bulletinu, v mene vedenia slovenskej aj českej Ligy pár páru vám prajeme, aby tento čas Adventu bol časom „upratovania“ v nás samých a pomohol nám pripraviť si srdcia na vianočné stretnutie *s tým, ktorý prišiel a je stále s nami*. Na stretnutie so živým Bohom, ktorý nás chce aj pri príležitosti svojich narodenín zahrnúť svojimi darmi. Nech vianočná radosť zavládne v našich rodinách a osloví tento svet, aby zbadal, že *Boh tak miloval svet, že poslal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal život večný*.

Do každého dňa budúceho roka vám vyprosujeme, aby ste stále viac spoznávali Božiu lásku, prijímali ju, nezabudli byť za ňu vďační a odovzdávali ju druhým.

NOVINY Z RODINY LPP vydáva šesťkrát ročne jako členský bulletin Ústredí Ligy pár páru ČR, z.s., Redakce: David Prentis, Fügnerova 143/9, 272 01 Kladno, david@lpp.cz. Ústředí: manželé Jitka a Miroslav Nováková, Milhostice 6, 257 91 Červený Újezd, tel.: 312 686 642, e-mail: lpp@lpp.cz, internet: www.lpp.cz. Číslo účtu: 280 137 0422/2010; Minimální členský příspěvek je 150 Kč /12,- € ročně. Ústredie LPP v SR: manželia Jozef a Simona Predáčovci, Slovenskej armády 15, 953 01 Zlaté Moravce tel.: 0908 722 055, e-mail: lpp@lpp.sk, internet: www.lpp.sk. Číslo účtu: SK97 8330 0000 0024 0104 9920, v ČR: 240 104 9920/2010. Jsme vděční za příspěvky pro práci Ligy. Kurzy PPR pro manžele a snoubence – 4 setkání po 2½ hodinách, většinou v měsíčních intervalech. Kurzovní: dobrovolné.